T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Edebiyat Fakültesi

RAPOR

Yurt dışı danışmannndan
Gulmira Karimova'nın
"Modern Kazak Dramasının Poetiği" adlı

6D011700-Kazak dili ve edebiyatı uzmanlıgı üzerinde Bilim Doktoru\PhD unvanını almak için yazdığı çalışmasına.

1. Çalışmanın Önemi

Halkın manevi ihtiyaçlarını karşılamak, desteklemek için modern Kazak dramının oluşup gelişimi ile teorik tanım alanında uygulama yönleriyle bağımsız ülke yaşamındaki tarihi dönemlerin eğilimleri, yönleri çerçevesinde araçtırılması çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

Milli edebiyatın kendince gelişme geleneğiyle drama alanı bağımsızlık döneminde kişinin karakterini hayatın çeşitli durumları çerçevesinde kişiselleştirme yönünde verimli araştırmaları elde etmiştir. Dram gerçeği açıklaniverdi. Çalışmacı drama hikayesini normal, geleneksel, drama alanının sanatsal gereksinimlerini geliştirmeye calışması edebi alanın her zamankinden daha çok ilerletmeye calışmasını göstermektedir.

Aslında, bağımsızlık döneminin yazarları dramın koşullu formalitelerini ortadan kaldırmaya çalışması ile soruna büyük sorumluluk ile yüksek vatandaşlık pozisyonuyla ele almıştır. Yazarların böyle bir yaratıcı araştırmaları onların bugünkü drama alanının yeni özelliklerin, özgünlügün ortaya koymaktadır. Bağımsızlık yıllarında dramatik eserlerde küreselleşme döneminin, dönem varlığının gereklilik konusu sanat tartışmasında yer almış, manevi olgular modern bir görünümle tipik görüntüler, normal hayatın çatışmaları aralığında daha açıklamaya calışmıştır. Bu ise kendince modern Kazak dramasının Milli karakterini, önemli sanatsal yönlerini tespit etmiştir.

Modern Kazak dramındaki bağımsızlık mücadelesi, millilik, kahramanlık, atalarının miras bıraktığı engin alan, ulusal gelenekler, örf ve adetlere dayalı tarihsel nitelikteki eserler üretken bir şekilde yazılmaya başladı. Bu eserlerdeki yapısal tarz, tasarımın yenilikçi yöntemlerindeki sembol işaretler çağdaş dramın sanatsal potansiyelini göstermiştir.

Bu nedenle modern Kazak dramının şiir sanatın kapsamlı bir şekilde inceleme bugünlerde önemli bir yüksel derecedeki bilimsel problemi oluşturmaktadır. G.Karimova'nın araştırma konusunun problemleri gelecekte devam edecek olan alanı geniş bir konudur. G.Karimova'nın tutarlı bilimsel bulguları gelecekte yeni araştırmalara yol açacaktır. Araştırma çalışmasının önemi böyle bir sorunlar çerçevesinde incelenecektir.

2. Elde Edilen Sonuçların Geçerliliği ve Sağlamlılıgı, Yenilik Derecesi.

Tez çalışmasının degeri bağımsızlık döneminde Kazak drama Poetiği, oradaki geleneksellik ile süreklilik, estetik değer, ideolojik ve tematik özellikleri teorik, metodolojik bağlamda ele alınmasıdır. Çalışma alanıyla ilgili olarak yerli ve yabancı bilim adamlarının bilimsel yöndeki konuya doğrudan ilgili eserleri analiz edilmiştir.

Dram türüne bağlı milli edebiyat çalışmalarının şimdiki başarıları, dünya edebiyatı ile geleneksel bağlılığı konusu yeniden yorumlandı.

Araştırma konusuyla ilgili önemli fikirler analiz edilip sonuç olarak, modern Kazak Dramının poetiğini açıklama neticesidir. Çalışma sırasında yapılan değerlendirmeler çok yenidir.

-Tarihsel dram konu kapsamı aralığı, sanat tarzı, belirgin ulusal dramlar çoğalmaya başladı;

- Bağımsızlık dönemi dram modern donemin fenomenleri (ekoloji, manevi zayıflama, intihar, ruhsal bozukluk, vs.) ile yazarların önemli yaratıcı çalışma yönü gerçekten sürdürülebilir;

-Yaratıcı arştırmalarında, tek bir türden analiz etmekle sınırlı kalmayıp farklı yönlerde de farklı türler (düzyazı, şiir) usta yazarlar bağımsızlık döneminde yazarların bir çoğunu oluşturmaktadır;

-Modern Kazak dram sanatında seçme özgürlüğü ile yaratıcılık özgürlügu mevcuttur;

-Kazak dram alanına dahil olan yeni nesil temsilcileri yenilikçi araştırmalarının izlerini kesfetme ise araştırmanın **yeniligi** ile farklılaştırmaktadır diye inanıyoruz.

3. Elde Edilen Sonuçların Teorik ve Pratik Önemi.

Araştırma çalışmalarında modern Kazak dramı geçmiş dönemlere nazaran konular ile olayları seçmede, psikolojik düşüncelerini açıklamada, inanılmaz karmaşık bir modeldeki karakterleri kişiselleştirmede hayatın gerçeklerini kendince yorumlamada, yenilikçi modeli aramasıyla, gerçekçilik yöntemini guncel hayat ve varoluş, hayal gücü ve gerçekliğin tümüyle görüntüleme tekniklerini tam kapsamasıyla farklılaşmakta oldugunu bazı yazarların eserlerini analiz ederek tanımlanmaktadır. Araştırmacı modern Kazak dramatik alanındaki modern gerçekleri ile yaşam niteliğini bugünkü ile bağlantılı olarak bütünleyip oluşturmuştur. Çalışma sırasında, analiz edilen dram alanındaki sanat ozelliği, dram okulunda ogretmeye bağlı bilimsel sonuçları orta okullar ile gelecek uzmanlar için yüksek öğretim kurumlar yanısıra pedagojik kolejlerin tecrübelerinde, bununla birlikte dram teorisi ve metodolojisi ile ilgili klavuzlar ve ders kitabını yazmada kullanılabilir.

4. Elde Edilen Sonuçların Temelligi ile Gerçeklik Derecesi.

Araştırmada çalışmanın asıl çerçevesi felsefi, psikolojik ve pedagojik eserleri analiz etme neticesi ile çalışmanın sonucunda tespit edilmiştir. Çalışmanın güvenilirliğini Kazak dram gelişim aşamalarına yönelen tam tarihsel ve gerçek kişilik odaklı, temel bilimsel yaklaşımlar desteğiyle bilimsel sonuçlanan başarılar temelinde tanımlama üzerinde doğruladı.

5. Tez Kişisel Yazılan Bilimsel Çalişmaya Ait Koşulların Gereksinimlerine Uygunlugu.

G.S Karimova'nin 6D011700-Kazak dili ve edebiyatı uzmanlıgı üzerinde doktora derecesin almaya yonelik önerilmiş olan "Modern Kazak Drama Poetigi ve Öğretim Yöntemleri" adlı tez çalışması sona ermiş bulunmakta ve bağımsız yapılan bir bilimsel çalışmadır. Tez sonuçlarının istikrarlılığı girişteki bilimsel yapısında, bölümlerde ve sonucunda yansıyan araştırma malzemeleri bütünlüğü ile mantığa uygunlugu ile sağlamlaştırılmıştır. Tezin bölümleri ayrılmaz bir şekilde bir birine bağlı ve birbirlerine sistemli olarak dayalıdır. Elde edilen sonuçlar olgulara dayalı olarak çalışmanın amacı ile hedeflerini çözmeyi hedeflemiştir.

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Edebiyat Fakültesi

6. Makalelerin Yeterliliğini Doğrulamak, Ana Kurallar, Sonuçlar, Tez Özeti ile Sonucu.

Tezin temel ilkeleri, bulguları ve sonuçları, sorunu inceleme neticesi, araştırmanın temel ilkeleri bilimsel bir rapor halinde uluslararası ve ulusal bilimsel-pratik konferanslarda SciVerse Thomson Reuters, Scopus (ISI Bilginin web Thomson Reuters, Scopus) bilgi tabanına gore sıfır olmayan etki-faktörü (импак фактор) olan uluslararası bilimsel dergi, eğitim ve bilim alanında kontrol komitesi tarafından tavsiye edilen dergilerde, okulların metodik konseylerinde ve basında yayınlanan bilimsel makalelerde, kılavuzlarda yer almıştır. Tez içeriği ile toplam sayısı 12 bilimsel makale yayınlanmıştır. Uluslararası bilimsel-pratik konferanslarda-1, SciVerse Thomson Reuters, Scopus (ISI Bilginin web Thomson Reuters, Scopus) şirketinin bilgi tabanına göre sıfır olmayan etki faktörü olan uluslararası bilimsel dergilerde-3, uluslararası konferanslarda-4, Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim alanında kontrol komitesi tarafından önerilen dergilerde-4 bilimsel makaleleri yayınlanmış yanısıra onlar kendince olumlu sonuçlar vermiştir.

7. Çoğunluk Önunde Savunmasını Önerme.

Ayrıca yukarıda geçenler temelinde, önerilen araştırmanın gerçekleştirme düzeyi, teorik ve pratik önemi "Bilimsel Derece Kuralları" şartlarına uygunluğu temelinde Gülmira Karimova Sarsemhankızının 6D011700-Kazak dili ve edebiyatı branşında Doktora derecesini almaya hazırladığı "Modern Kazak Dram Poetigi ve Onun Öğretim Yöntemleri" adlı tezinin savunmaya uygun oldugunun kanaatindeyim.

Yurt dışı danışmanı: **Yard. Doç. Dr. Kenan Koç**

Adres: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 48170 – MUĞLA
Tel. Santral: 0 (252) 211 10 00 Dekanlık Tel: 0 (252) 211 14 30 Fax: 0 (252) 211 31 21
e-mail: edebiyat@mu.edu.tr